

Asia: VN/1363/2025

**Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi valtion palveluiden saatavuuden ja toimintojen sijoittamisen perusteista annetun lain muuttamisesta ja julkisen hallinnon yhteispalvelusta annetun lain 10 a §:n 3 momentin kumoamisesta**

**Lausunnonantajan lausunto**

**1 Kommentit sekä muutos- ja korjausehdotukset valtion palveluiden saatavuuden ja toimintojen sijoittamisen perusteista annettuun lakiin (palvelulaki) ehdotettuun 1 ja 2 a §:ään ja niiden säännöskohtaisiin perusteluihin (lain tarkoitus ja soveltamisala, yhteinen asiakaspalvelupiste)**

-

**2 Kommentit sekä muutos- ja korjausehdotukset palvelulakiin ehdotettuun 2 b §:ään ja sen säännöskohtaisiin perusteluihin (viranomaisen velvollisuus tarjota asiakaspalvelua yhteisissä asiakaspalvelupisteissä)**

-

**3 Kommentit sekä muutos- ja korjausehdotukset palvelulakiin ehdotettuun 2 c §:ään ja sen säännöskohtaisiin perusteluihin (poikkeaminen viranomaisen velvollisuudesta tarjota asiakaspalvelua yhteisissä asiakaspalvelupisteissä)**

-

**4 Kommentit sekä muutos- ja korjausehdotukset palvelulakiin ehdotettuun 2 d §:ään ja 2 f §:ään ja niiden säännöskohtaisiin perusteluihin (asiakaspalvelutehtävien antaminen yksityiselle palveluntuottajalle, asiakirjan vastaanottaminen ja tiedoksi antaminen sekä löytötavara yksityisen palveluntuottajan hoitaessa asiakaspalvelutehtäviä)**

-

**5 Kommentit sekä muutos- ja korjausehdotukset palvelulakiin ehdotetusta 2 e §:stä (valtion yhteisen asiakaspalvelun malli) ja sen säännöskohtaisista perusteluista**

-

**6 Kommentit sekä muutos- ja korjausehdotukset palvelulakiin ehdotettuun 3 § ja 3 a §:ään ja niiden säännöskohtaisiin perusteluihin (valtakunnallinen suunnitelma, valtion yhteisen asiakaspalvelutoiminnan ohjausryhmä)**

-

**7 Kommentit sekä muutos- ja korjausehdotukset palvelulakiin ehdotettuun 3 b ja 3 c §:ään ja niiden säännöskohtaisiin perusteluihin (Lupa- ja valvontaviraston tehtävät, Lupa- ja valvontaviraston, Valtorin ja Senaatin yhteistyö)**

-

**8 Kommentit sekä muutos- ja korjausehdotukset palvelulakiin ehdotettuun 5 a ja 5 d §:ään ja sen säännöskohtaisiin perusteluihin (valtion viranomaisten asiointipaikat ja aukioloajat, aukioloaikoja koskeva tiedottaminen)**

-

## **9 Muut kommentit**

Pohjois-Savon liitto katsoo hallituksen esityksen ns. Palvelulain muuttamisesta hyvin tarpeelliseksi ja perustelluksi.

Valtion alueellisen toimipaikkaverkon kehittämisen tavoitteet ovat ymmärrettäviä sekä taloudellisista syistä että kansalaisten asiointikäyttäytymisen ja työelämän käytäntöjen muutosten perusteella.

Valtion viranomaisten yhteisten toimitilojen ja ns. Suomi-pisteiden muodostaminen tarkoituksenmukaisiksi kokonaisuuksiksi saattaa kuitenkin vaarantua, mikäli valmistelun kuluessa useat viranomaiset tekevät valmistelusta erillään ja omista syistään toimipaikkaverkkonsa supistamista koskevia päätöksiä.

Kansalaisten tasavertaisen kohtelun ja maakuntien tasapainoisen aluekehityksen kannalta olisi järkevintä, että ensin määritettäisiin valtion toimipaikkaverkon yleisiä kehittämisperiaatteita (enintään noin tunnin matka-aika ja viranomaisen riittävä asiakaspohja) noudattava toimipaikkojen sijainti, ja vasta sen jälkeen valmisteltaisiin virastokohtaiset ratkaisut eri palvelumuotojen tarjoamisesta näissä toimipaikoissa.

Koska tähän toimintatapaan ei käytännössä enää voida päästä, on erittäin tärkeää, että ns. Palvelulakia muutetaan hallituksen esityksessä ehdotetulla tavalla eli säätää lailla mahdollisuudesta velvoittaa määrätyt viranomaiset tarjoamaan palveluaan tietyssä toimipisteessä.

Pohjois-Savon liitto on lausunut ja tulee lausumaan erikseen niistä viranomaiskohtaisista toimipaikkaverkon uudistuksista, jotka ovat vireillä eri vaiheissaan. On toivottavaa ja myös todennäköistä, että ehdotetut Palvelulain muutokset lisäävät valmistelussa olevien alueellisten suunnitelmien laadintaan aitoa vuorovaikutteisuutta ja harkintaa viranomaiskohtaisten ratkaisujen toteuttamiseen.

Lakimuutosten valmistelussa on myös aivan oikein otettu huomioon yhteistyön mahdollisuus valtion ja muiden viranomaisten välillä.

Jos ehdotetut muutokset tulevat voimaan, voitaneen mm. uusi toimitilakonsepti nähdä alueilla ja sijaintikunnissa mahdollisuutena siihen, etteivät viranomaiskohtaisten toimipaikkojen lakkauttamiset tarkoita kyseisen viranomaisen palvelun lakkaamista. Pohjois-Savon liitto haluaa muistuttaa, että kaikki valtion viranomaisten vetäytyminen alueilta ja niiden paikallisen näkyvyyden vähentyminen voi vahingoittaa kansalaisten luottamusta koko yhteiskuntamme turvallisuuteen.

Huttunen Tuulikki  
Pohjois-Savon liitto